

Belangrijke natuur

Over het hoofdlijnenakkoord tussen PVV, VVD, BBB en NSC is al veel gezegd. Wat het akkoord betekent voor de natuur in Nederland, daarover is – in elk geval op het moment dat ik dit schrijf – nog niet zoveel geschreven. Dat komt misschien omdat er niet zoveel over natuur in het akkoord staat. In die weinige woorden vallen mij wel een paar zaken op.

In de inleidende paragraaf in het hoofdstuk over landbouw, tuinbouw, visserij, voedselzekerheid en natuur staat dat er “niet gestuurd wordt op gedwongen krimp van de veestapel, maar op instandhouding van belangrijke natuur”. Er zit veel opgesloten in die zin. Ten eerste impliceert die een tegenstelling tussen de veestapel en natuur. Die tegenstelling is er natuurlijk, want onder andere de stikstofuitstoot van de veestapel heeft een negatief effect op de natuur. De zin impliceert ook dat natuurbescherming alleen maar een conflict heeft met veehouderij, terwijl er natuurlijk veel meer drukfactoren zijn. Veel hiervan hebben te maken met de landbouw, zoals grondwater-

onttrekkingen of het gebruik van pesticiden. Ook bebouwing, stikstofuitstoot door industrie en verkeer en vervuiling met ‘nieuwe’ vervuilingstoffen zoals PFAS, microplastics en medicijnresten schaden de natuur. Maar het hoofdlijnenakkoord impliceert dat het eigenlijk alleen relevant is om het te hebben over natuurbescherming in de context van de stikstofcrisis.

Het hele onderwerp van natuurbescherming wordt platgeslagen tot een conflict tussen veehouderij en natuur. En dan niet zomaar natuur, nee: belangrijke natuur! Wat dat is, wordt verder niet gedefinieerd. De partijen zeggen wel dat ‘natuurgebieden herijkt moeten worden, dat waar nodig aan instandhouding wordt gewerkt, dat er robuuste natuurgebieden moeten komen (geen snippernatuur), dat die natuur ‘landbouwinclusief’ moet zijn, en dat de daadwerkelijke staat van de natuur leidend moet zijn’.

Voor de betrokken partijen lijkt belangrijke natuur eigenlijk vooral natuur waar je geen last van hebt. Natuur die zich buiten de grenzen van

de stad en de boerderij bevindt, die zich gedraagt en geen overlast veroorzaakt. Natuur ondergeschikt aan de mens, in dienst van de mens, waar je mee kunt doen wat je wilt, die je kunt temmen en in een hokje stoppen. Robuuste natuur die het helemaal niet nodig heeft om beschermd te worden, want die kan best tegen een stootje! Nee, wat we moeten beschermen is hoogwaardige landbouwgrond! Daarmee kunnen we tenminste een goede boterham verdienen.

Het gebruik van het woord *belangrijk* heeft hier eigenlijk maar één boodschap, namelijk dat de beoogde coalitiepartijen natuur helemaal niet belangrijk vinden. Natuur staat eigenlijk alleen maar in de weg van landbouw. Wanneer dringt het besef door dat óók de landbouw afhankelijk is van de rijkdom van de natuur?

Franciska de Vries
Prof. Earth Surface Science

“Voor de betrokken partijen lijkt belangrijke natuur vooral natuur waar je geen last van hebt”